View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk

brought to you by CORE

DOI: http://dx.doi.org/10.18778/8088-530-1.03

2

DZIAŁALNOŚĆ KATEDRY BIBLIOTEKOZNAWSTWA I INFORMACJI NAUKOWEJ (2006–2015)

2.1. Badania naukowe

W interesujących nas latach kadrę naukowo-dydaktyczną KBIN stanowiło 19. pracowników, w tym[1]: 1. profesor zwyczajny, 3. profesorów nadzwyczajnych, 1. doktor habilitowany, 11. doktorów oraz 3. doktorantów. Do minimum kadrowego zaliczali się w tym czasie również prof. zw. dr hab. Elżbieta Umińska-Tytoń z Katedry Historii Języka Polskiego UŁ i dr hab. prof. nadzw. UŁ Tomasz Cieślak z Katedry Literatury i Tradycji Romantyzmu UŁ.

Zainteresowania naukowe kadry Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej koncentrowały się wokół szeroko rozumianej bibliologii i nauk pokrewnych. W przedstawionych w dalszej części *Dorobku*... krótkich biogramach poszczególnych pracowników wskazano zagadnienia, którymi każdy z naukowców się zajmował, niemniej jednak już w tym miejscu warto zasygnalizować, że w zakres badań wchodziły następujące, szczegółowe pola badawcze:

- automatyzacja procesów bibliotecznych;
- bibliofilstwo;
- bibliografia;
- biblioteki cyfrowe;
- biblioteki publiczne dla dzieci;
- biblioteki specjalne;
- biblioteki szkolne;
- bibliotekoznawstwo i bibliotekarstwo dawne i współczesne;
- biblioterapia;
- biografistyka księgoznawcza;
- czytelnictwo i konsumpcja książki;
- dydaktyka w bibliotece szkolnej;
- edukacja medialna;
- edytorstwo publikacji naukowych;
- historia prasy;

[1] Tytuły i stopnie naukowe podano zgodnie ze stanem obowiązującym na dzień 31 grudnia 2015 roku.

- historia i metodologia nauki o książce;
- historia książki i bibliotek;
- historyczne księgozbiory klasztorne i poklasztorne;
- infobrokerstwo;
- informacja naukowa;
- interdyscyplinarne pogranicza bibliologii;
- kodykologia;
- przestrzenie książki (na przykład: książka ilustrowana dla dzieci, książka obrazkowa i artystyczna, książka w dziejach zgromadzeń klasztornych, książka elektroniczna);
- księgozbiory klasztorne;
- kultura czytelnicza dzieci i młodzieży;
- literatura i książka dziecięca;
- literatura polska i powszechna;
- marketing biblioteczny (promocja i reklama biblioteki, *media relations* i in.);
- medioznawstwo;
- monastycyzm średniowieczny;
- organizacja i zarządzanie biblioteką;
- poezja polska XX i XXI wieku;
- prasoznawstwo;
- ruch wydawniczy XIX i XX wieku;
- technologia informacyjna w pracy bibliotekarza;
- tradycyjne źródła informacji;
- wczesna i rodzinna alfabetyzacja;
- nowoczesne technologie informatyczne w bibliotekach różnego typu;
- zarządzanie biblioteką;
- zarządzanie w mediach.

Obszar zainteresowań naukowych pracowników Katedry w latach 2006–2015 był niezwykle szeroki i zróżnicowany. Obejmował nie tylko problematykę typowo bibliologiczną, ale zawierał w sobie również elementy interdyscyplinarne. Wskazane tematy analizowane były zarówno w kontekście historycznym, jak i współczesnym. Można rzec, że istniała symbioza tradycji z nowoczesnością. Problematyka dotycząca książki, bibliotek, prasy oraz informacji naukowej stanowiła podstawę podejmowanych badań; były one prowadzone w różnych kierunkach i opracowywane w rozmaitych aspektach, przedstawiane z różnych punktów widzenia i pod różnymi kątami.

Badanie przyczyn i skutków wybranych zjawisk związanych z szeroko pojmowanym słowem w jego formie zarówno drukowanej, jak i elektronicznej,

dało efekty w postaci licznych publikacji, o charakterze nie tylko indywidualnym, ale również zespołowym. Jednym z przykładów takich działań jest *Podręczny słownik bibliotekarza*[2], nawiązujący do wspomnianego wcześniej wydawnictwa, opublikowanego przez H. Więckowską i H. Pliszczyńską. Nowe wydanie, przygotowane przez pracowników KBIN i BUŁ, które ukazało się w 2011 r., obejmuje 5 700 haseł (wraz z ich odpowiednikami w językach: angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim), a także liczne odsyłacze, których zakres stanowią między innymi następujące dyscypliny, dziedziny oraz zagadnienia: archiwistyka, bibliografia, bibliotekarstwo (w tym np. gromadzenie, opracowywanie rzeczowe zbiorów), bibliotekoznawstwo (m.in. kształcenie, prawo biblioteczne), czasopiśmiennictwo, czytelnictwo, papiernictwo czy sztuka książki.

Kolejną, istotną publikacją, jest *Słownik pracowników książki polskiej*. Wydawnictwo zostało zapoczątkowane pod koniec lat 40. XX wieku w Państwowym Instytucie Książki w Łodzi, a przez szereg lat redagowane było w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego. W 1992 r. redakcję *Słownika* przeniesiono do Katedry. Utworzono wtedy Pracownię *Słownika Pracowników Książki Polskiej*[3], funkcjonującą pod kierownictwem prof. Hanny Tadeusiewicz. W latach 2010–2015 Pracownią kierowała dr Magdalena Rzadkowolska.

Innym zespołowym projektem, realizowanym w KBIN w prezentowanym okresie, było opracowanie i wydanie nowej, naukowej edycji *Życia książki* Jana Muszkowskiego[4]. Kolejnym stała się *Kultura czytelnicza nastolatków.* Kierownikiem projektu, rozpoczętego w 2010 roku, została dr hab. prof. UŁ Mariola Antczak. W jego ramach przewidziano cykl recenzowanych wydawnictw poświęconych zagadnieniu zawartemu w tytule. Od 2010 r. ukazały się następujące publikacje: *Między teorią a praktyką: wybrane zagadnienia z zakresu kultury książki dzieci i młodzieży*[5]; *Media a czytelnicy. Studia o komunikacji i uczestnictwie kulturowym młodego pokolenia*[6]; *Kultura czytelnicza dzieci i młodzieży początku*

[2] *Podręczny słownik bibliotekarza*, pod red. G. Czapnika, Z. Gruszki, przy współpr. H. Tadeusiewicz, Warszawa, Wydaw. SBP, 2011, ss. 612.

[3] Pracowni i *Słownikowi* poświęcono specjalny podrozdział w niniejszej publikacji – zob. ss. 36–38.

[4] *Życie książki. Edycja krytyczna*, oprac. G. Czapnik, Zb. Gruszka, wstęp H. Tadeusiewicz, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2016, ss. LIV, 474, [2].

[5] *Między teorią a praktyką: wybrane zagadnienia z zakresu kultury książki dzieci i młodzieży*, pod red. J. Koniecznej, M. Antczak, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2011, ss. 145.

[6] *Media a czytelnicy. Studia o komunikacji i uczestnictwie kulturowym młodego pokolenia*, pod red. M. Antczak, A. Brzuski-Kępy, A. Walczak-Niewiadomskiej, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2013, ss. 431.

XXI wieku: szkice bibliologiczne[7]; *Biblioteki i książki w życiu nastolatków*[8]; *W kręgu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży*[9]; *Książki w życiu najmłodszych*[10]. Publikacje te stanowiły pokłosie organizowanych cyklicznie konferencji, obejmujących zagadnienia kultury czytelniczej dzieci i młodzieży.

Działalność naukowa pracowników KBIN obejmowała również zarówno udział, jak i organizację konferencji naukowych, ogólnopolskich i międzynarodowych.

[7] *Kultura czytelnicza dzieci i młodzieży początku XXI wieku: szkice bibliologiczne*, pod red. M. Antczak, A. Brzuski-Kępy, A. Walczak-Niewiadomskiej, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2013, ss. 364.

[8] *Biblioteki i książki w życiu nastolatków*, pod red. M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomskiej, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2015, ss. 235, [1].

[9] *W kręgu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży*, pod red. M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomskiej, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2015, ss. 215, [1].

[10] *Książki w życiu najmłodszych*, pod red. M. Antczak, A. Walczak-Niewiadomskiej, Łódź, Wydaw. Uniwersytetu Łódzkiego, 2015, ss. 142, [2].

2.2. Konferencje, seminaria, warsztaty, wykłady i projekty[11]

W latach 2006–2015 Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej była organizatorem wielu konferencji, adresowanych do środowiska bibliologów i prasoznawców.

W maju 2008 roku, z inicjatywy dr hab. prof. nadzw. UŁ Stanisławy Kurek-Kokocińskiej, zorganizowano ogólnopolską konferencję naukową *Przestrzeń informacyjna książki*. Celem spotkania była wymiana doświadczeń zarówno teoretyków, jak i praktyków, związanych ze światem książki, prasy i Internetu. Spotkanie umożliwiło dyskusję związaną z bibliologią w jej historycznym i współczesnym kształcie. Podczas obrad wygłoszono 50. referatów, co było dowodem na wyraźne zainteresowanie środowiska proponowaną przez organizatorów problematyką[12]. Jednym z rezultatów spotkania stała się recenzowana publikacja, wydana w 2009 r.[13]

Konferencja, będąca jednocześnie pierwszą z cyklu *Kultura czytelnicza młodego pokolenia*, odbyła się w maju 2010 roku. Tę edycję zatytułowano *Czytanie i bajanie: w teorii i praktyce*, a jej współorganizatorem była Szkoła Podstawowa nr 153 w Łodzi oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego. W kolejnych edycjach, w 2012 i 2014 roku, współorganizatorem konferencji było Muzeum Miasta Łodzi. Głównymi celami tego i kolejnych spotkań były m. in. *przegląd i ocena stanu badań nad wybranymi elementami kultury czytelniczej dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem wpływu głośnego i systematycznego czytania w dzieciństwie na jej kształt i rozwój w życiu dorosłym; ukazanie stanu kultury czytelniczej dzieci i młodzieży; wymiana doświadczeń uczestników*

[11] W tym miejscu przywołano przykładowe konferencje, seminaria, warsztaty i wykłady, organizowane przez KBiN w prezentowanych latach, koncentrując się na tych zjazdach, które miały największy zasięg i zgromadziły najwięcej uczestników.

[12] Sprawozdanie z tej konferencji, zob. M. Przybysz-Stawska, „Przegląd Biblioteczny", 2008, z. 3, s. 476–480.

[13] *Przestrzeń informacyjna książki*, pod red. J. Koniecznej, St. Kurek-Kokocińskiej, H. Tadeusiewicz, przy współpr. R. Kępy i M. Przybysz-Stawskiej, Łódź, Wydaw. Biblioteka, 2009.

praktykujących w zawodzie nauczyciela w zakresie wykorzystywania współczesnych form i metod pracy z uczniami w szkołach, służących inicjowaniu i kształtowaniu zainteresowań i zamiłowań czytelniczych młodego pokolenia; ukazanie dobrych praktyk środowisk edukacyjnych w zakresie rozwijania i rozbudzania kultury czytelniczej dzieci i młodzieży oraz zachęta do podejmowania nowych działań i wyzwań w tym kierunku[14]. Spotkania każdorazowo gromadziły licznych przedstawicieli środowiska bibliotekarzy, nauczycieli i naukowców: bibliologów, informatologów, medioznawców, psychologów, socjologów, pedagogów, antropologów. O dużym zainteresowaniu proponowaną problematyką świadczy fakt, że zarówno w pierwszej, jak i kolejnych edycjach udział wzięli naukowcy nie tylko z Polski, ale również z Algierii, Bułgarii, Czech, Danii, Filipin, Finlandii, Gwatemali, Kanady, Kazachstanu, Łotwy, Nepalu, Nigerii, Pakistanu, Rosji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych i Turcji[15]. Za każdym razem, po zakończeniu konferencji, wydawano przywołane wcześniej recenzowane publikacje.

W czerwcu 2015 roku, świętując 70-lecie Uniwersytetu Łódzkiego oraz powstanie pierwszej w Polsce Katedry Bibliotekoznawstwa, pracownicy KBIN zorganizowali konferencję naukową zatytułowaną *Ewolucja modelu akademickiego kształcenia bibliotekarzy w latach 1945–2015* oraz Pierwszy Zjazd Absolwentów łódzkich studiów bibliotekoznawczych. Konferencję poświęcono przede wszystkim przypomnieniu dziejów poszczególnych ośrodków akademickich związanych z bibliotekoznawstwem, kształtowaniu się pierwszych programów studiów i ich ewolucji na przestrzeni lat oraz rozwojowi działalności dydaktycznej. Podejmowane tematy obejmowały także najistotniejsze kwestie dotyczące perspektywy tej dyscypliny w kontekście nowych technologii[16].

Wśród innych zjazdów naukowych, organizowanych przez łódzką Katedrę, wymienić należy konferencję *Absolwent bibliotekoznawstwa na rynku pracy. Możliwości, potrzeby, perspektywy* (7 listopada 2011 roku), a także konferencję poświęconą założycielowi placówki, J. Muszkowskiemu (*Jan Muszkowski: ludzie, epoka, książki. Polska bibliologia uniwersytecka w 60 lat od śmierci Profesora*). W spotkaniu, zorganizowanym w dniach 13–15 maja 2013 roku, udział wzięła prof. dr hab. nauk med. Joanna Muszkowska-Penson, córka autora *Życia książki*. Warto również wspomnieć o sesji naukowej, zorganizowanej z okazji 10. roczni-

[14] http://www.konfkbin.uni.lodz.pl/index.php/pl/archiwum-konferencji/18-archiwum-2010.

[15] Sprawozdanie z tej konferencji zob. M. Antczak, Z. Gruszka, I. Nałęcka, „Przegląd Biblioteczny" 2010, z. 3, s. 356–357.

[16] Sprawozdanie z tej konferencji zob. M. Kwiatkowska, „Przegląd Biblioteczny" 2016, z. 1, s. 113–116.

cy śmierci prof. Bolesława Świderskiego (11 marca 2008 roku), której inicjatorką była prof. St. Kurek-Kokocińska.

W prezentowanych latach w KBIN organizowano także liczne warsztaty, seminaria i wystawy. I tak na przykład, 10 marca 2008 roku, łódzka placówka była, wraz z Polskim Towarzystwem Bibliologicznym Oddział Warszawski [dalej PTB OW], współorganizatorem warsztatów bibliologicznych, dedykowanych pamięci prof. dr. hab. Janusza Dunina. Rok później (23 kwietnia 2009 roku) miały miejsce wspólnie zorganizowane warsztaty: *Znaczenie badań biograficznych w księgoznawstwie*. Z kolei 22 kwietnia 2010 roku spotkania w ramach warsztatów bibliologicznych PTB OW odbyły się pod hasłem *Stanu badań nad bibliotekami i księgozbiorami klasztornymi*.

Warto również wspomnieć i o tym, że w 2011 roku KBIN brała udział w projekcie *Aktualizacja kształcenia akademickiego bibliotekarzy pracujących w małych bibliotekach gminnych*, którego inicjatorami była Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz Oddział Warszawski Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego. W przedsięwzięciu tym udział brało dziewięć polskich uczelni oraz współpracujące z nimi gminne biblioteki publiczne. Zaproponowane przez pracowników Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej przedmioty znalazły uznanie w oczach Komisji Koordynacyjnej i zakwalifikowano je do realizacji[17].

Ciekawym i wartościowym pomysłem były, urządzone 23 lutego 2012 roku w KBIN, wystawa i seminarium naukowe *Izraelska ilustracja dziecięca.* Udział w tej imprezie wzięli m.in. Mateusz Pigoń (p.o. Szefa Departamentu Kultury Ambasady Izraela w Polsce) i Aleksandra Przeździecka-Kujałowicz (reprezentująca Szkołę Języków Wschodnich UW).

W latach 2006–2015 najstarsza katedra bibliotekoznawstwa w Polsce gościła w swych progach cenionych naukowców, teoretyków, ale również i praktyków: bibliologów i informatologów. Oto kilka przykładów wykładów prowadzonych przez zaproszonych gości:

- prof. dr hab. Maria Pidłypczak-Majerowicz, *Znaki własnościowe na książkach i ich znaczenie dla historii bibliotek* (23 maja 2006 r.);
- mgr Masaokatsu Yoshida: *Historia znaków książki japońskiej* (26 października 2006 r.);
- dr hab. Krzysztof Walczak: *Idea i wartości regionalne w badaniach naukowych i praktyce bibliotekarskiej* (31 maja 2007 r.);

[17] Zob. *Kształcenie bibliotekarzy na potrzeby środowisk lokalnych. Programy kształcenia uniwersyteckiego*, pod red. E. Chuchro, M. Ochmańskiego, M. Zająca, Warszawa, Polskie Towarzystwo Bibliologiczne. Oddział Warszawski, tom I i II.

- dr Andrzej Rostocki: *Listy bestsellerów jako narzędzie analizy rynku* (7 maja 2009 r.);
- prof. dr hab. Maria Juda: *Kultura pisma drukowanego w dawnej Polsce* (3 czerwca 2009 r.);
- prof. dr hab. Bronisława Woźniczka-Paruzel: *Specyficzne praktyki i możliwości czytelnicze osób niesłyszących* (23 maja 2012 r.).

Konferencje, warsztaty, wykłady, seminaria i wystawy, organizowane przez pracowników KBIN, świadczą o stałym rozwoju naukowym kadry oraz pogłębianiu jej zainteresowań. Służą nie tylko wymianie poglądów, doświadczeń i wyników prowadzonych badań, ale dają również możliwość nawiązywania cennych kontaktów zawodowych, dydaktycznych i naukowych.

Od 2014 roku KBIN współpracuje z Urzędem Statystycznym w Łodzi[18] na wielu płaszczyznach, m.in. w zakresie prac metodologicznych, związanych z działalnością bibliotek, kultury czytelniczej dzieci, młodzieży i dorosłych, udostępniania informacji statystycznych, wspólnego publikowania wyników badań, a także wspierania procesu kształcenia studentów na Wydziale Filologicznym UŁ.

Od marca 2015 roku łódzka Katedra współpracuje również z Biblioteką Pedagogiczną w Sieradzu[19]. W tym przypadku KBIN występuje w roli organizatora wykładów, prelekcji i warsztatów dla szkół ponadpodstawowych na terenie sieradzkiej Biblioteki, która dodatkowo posiada ze strony Wydziału Filologicznego UŁ zapewniony patronat nad międzyszkolnymi konkursami przedmiotowymi organizowanymi przez Bibliotekę. Współpraca realizowana jest też w zakresie realizacji praktyk studenckich. Podejmowane są wspólne działania informacyjne i promocyjne obydwu placówek.

Od grudnia 2015 roku KBIN kooperuje z Wydziałem Kultury Urzędu Miasta Łodzi[20] w obszarze prowadzenia projektów naukowo-badawczych, analiz społeczno-kulturowych, identyfikowania potrzeb informacyjnych użytkowników bibliotek oraz badań rynku informacji.

Również w grudniu 2015 roku Katedra nawiązała wartościową współpracę z Międzynarodowymi Targami Łódzkimi[21], w ramach której przewidziane są wspólne projekty, analizy społeczno-kulturowe, a ponadto badania rynku informacji i organizacja targów.

W planach znajduje się kilka kolejnych pomysłów na interesującą, owocną współpracę z wybranymi placówkami.

[18] Porozumienie podpisano 5 maja 2014 roku.
[19] W tym przypadku stosowną umowę podpisano 27 marca 2015 roku.
[20] Ustalenia o współpracy zostały podpisane 17 grudnia 2015 roku.
[21] Porozumienie podpisano 28 grudnia 2015 roku.

2.3. „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum”

„Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum” to periodyk naukowy, redagowany przez pracowników KBIN. Tytuł stanowi kontynuację wydawanych wcześniej serii. W latach 1975–1980 były to „Acta Universitatis Lodziensis. Seria 1, Nauki Humanistyczno-Społeczne”, zaś w latach 1981–1987 publikowano je jako „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Scientiarum Artium et Librorum”[22].

Od początku periodyk pomyślany był jako płaszczyzna wymiany poglądów zarówno teoretyków, jak i praktyków bibliotekarstwa, dzięki czemu zamieszczane na jego łamach teksty ukazywały *ścisły związek działalności naukowej z działalnością bibliotekarską*[23]. Redagowania czasopisma podjęli się pracownicy dwóch placówek: Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej oraz Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego.

W latach 1989–2002 funkcję redaktora naczelnego pełniła prof. H. Tadeusiewicz. W tym czasie w skład rady naukowo-dydaktycznej wchodzili: dr Jerzy Andrzejewski, prof. Janusz Dunin, dr Jan Janiak, dr Bogumił Karkowski. W kolejnych latach tytuł ukazywał się pod redakcją dr hab. prof. nadzw. UŁ Stanisławy Kurek-Kokocińskiej (2003–2008), dr hab. prof. nadzw. UŁ Jadwigi Koniecznej (2009–2015), dr hab. Magdaleny Przybysz-Stawskiej (od 2015 roku). Zmieniał się również kilkakrotnie skład

Fot. 11. Okładka nr 1. (1989)

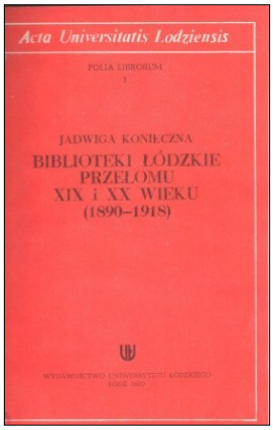

Źródło: http://repozytorium.uni.lodz.pl:8080/xmlui/handle/11089/6899

[22] Historia czasopisma, zob. E. Kristanova, *„Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" (1989–2009) – ogólna charakterystyka wydawnictwa*, „Toruńskie Studia Bibliologiczne” 2011, nr 2, s. [69]–81; ewolucja formalna i treściowa periodyku, zob. A. Walczak-Niewiadomska, *„Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" w obliczu zmian*, „Forum Bibliotek Medycznych” 2015, nr 1, s. 195–202 [data dostępu: 17 lipca 2016]. – Tryb dostępu: <http://bg.umed.lodz.pl/images/wydawnictwa/forum/FBM_2015_1.pdf>

[23] *Od redakcji*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum” 1989, nr 1, s. 3.

Fot. 12. Okładka nr 13. (2006)

Źródło: http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/handle/11089/176

redakcji. Na koniec 2015 roku, zamykającego zasięg chronologiczny prezentowanego *Dorobku*..., funkcję zastępcy redaktora naczelnego pełniła dr Agata Walczak (zajmująca się także stroną administracyjną serwisu WWW), sekretarzem redakcji był dr Grzegorz Czapnik, zaś zespół redakcyjny stanowili: dr hab. prof. nadzw. UŁ Ewa Andrysiak (redakcja tematyczna), dr Zbigniew Gruszka (redakcja tematyczna), dr Alina Brzuska-Kępa (redakcja językowa, korekta polonistyczna), dr hab. prof. UŁ Jan Degirmendžić (redakcja statystyczna), mgr Tomasz Piestrzyński (członek zespołu). Z kolei w skład Rady Naukowej wchodzili: prof. dr hab. prof. UJK Jolanta Chwastyk-Kowalczyk, prof. dr hab. Grażyna Gzella, ks. dr hab. prof. UKW Zdzisław Kropidłowski, prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz, dr hab. prof. UwB Jadwiga Sadowska, dr Kateřina Homolová, dr Artur Jazdon, dr Anna Karlskov Skyggebjerg, doc. dr Olga Ciwkacz.

W różnych momentach swojej historii, zaczynając od 1989 roku, czasopismo ukazywało się z różną częstotliwością. Od numeru 1 (2014) wydawane jest jako półrocznik. Do końca 2015 roku ukazało się w sumie 21 numerów.

Fot. 13. Okładka nr 21. (2015)

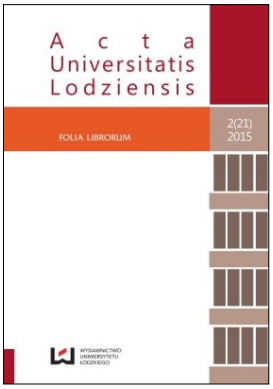

Źródło: http://repozytorium.uni.lodz.pl:8080/xmlui/handle/11089/17267

Jakkolwiek początkowo zakres tematyczny periodyku obejmował wyniki badań prowadzonych przede wszystkim przez przedstawicieli łódzkiego środowiska uczonych i bibliotekarzy, to jednak z czasem zmieniono nieco założenia merytoryczne pisma, rozszerzając jego zasięg terytorialny o reprezentantów pozostałych ośrodków bibliologicznych, informatologicznych i medioznawczych nie tylko z kraju, ale również z zagranicy.

W ostatnich latach zawartość treściową czasopisma stanowiły publikacje, których autorzy poruszali zagadnienia wchodzące w skład szeroko rozumianej bibliologii, prasoznawstwa i informatologii. Teksty drukowane w piśmie podejmują kwestie związane m.in. z teorią i praktyką bibliotekoznawstwa, prasoznawstwa, dotyczą zjawisk zachodzących na rynku wydawniczo-księgarskim, opisują nowe technologie informacyjne, prezentują wyniki analiz odnoszących się

do marketingu bibliotecznego. Redakcja przyjmuje również chętnie materiały związane z historią książki i bibliotek[24].

Od 2006 roku tytuł posiada własną stronę internetową[25], dostępną w dwóch językach: polskim i angielskim. Informacje, które znajdują się na stronie, zgrupowane są w następujących kategoriach: *O czasopiśmie*, *Aktualny numer*, *Archiwum numerów*, *Redakcja*, *Recenzje*, *Dla Autorów*, *Kontakt*.

Warto zaznaczyć, że wszystkie numery archiwalne czasopisma dostępne są w Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego[26]. Periodyk indeksowany jest w następujących bazach: PolINDEX, HAL, CEJSH, Index Copernicus, BazHum, Polska Bibliografia Bibliologiczna i ARIANTA, a także w zasobach WorldCat, Google Scholar, ViFaOst i LitDok.

Tytuł pozytywnie przeszedł proces ewaluacji IC Journals Master List 2014, której wynikiem było przyznanie wskaźnika ICV (Index Copernicus Value) w wysokości 39.17 pkt.

W 2015 roku „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" otrzymało 4 punkty w części B wykazu czasopism punktowanych MNiSW.

Zapraszamy do współpracy!

[24] W roku 2006 ukazała się *Bibliografia adnotowana „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" 1989–2002*, zob. M. Nadrowska, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" 2006, nr 13, s. 177–206. Planowana jest kontynuacja tej publikacji.

[25] Katedra Informatologii i Bibliologii Uniwersytetu Łódzkiego. O nas [data dostępu: 05.10.2016]. – Tryb dostępu: http://www.kbin.uni.lodz.pl/kbin/index.php/o-katedrze/folia-librorum/o-czasopimie

[26] Zob. Repozytorium Uniwersytetu Łódzkiego. Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum [data dostępu: 05.10.2016]. Tryb dostępu: http://repozytorium.uni.lodz.pl:8080/xmlui/handle/11089/148

2.4. Pracownia *Słownika pracowników książki polskiej*

Od 24 lat integralną częścią Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego pozostaje Pracownia *Słownika pracowników książki polskiej*, przeniesiona, jak wspomniano wcześniej, w maju 1992 r. z Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego dzięki staraniom kierownika KBIN, prof. dr hab. Hanny Tadeusiewicz. Sam *Słownik*, którego tom pierwszy („podstawowy") ukazał się w 1972 r., od ponad 40 lat (wraz z sukcesywnie ogłaszanymi suplementami) służy nauce polskiej, zwłaszcza bibliologom, bibliotekoznawcom, historykom kultury i literatury, bibliofilom i bibliotekarzom w pracy naukowej i dydaktycznej, także w działalności zawodowej i kolekcjonerskiej. Korzystają z niego również studenci, doktoranci i wszyscy zainteresowani biografią i dorobkiem osób związanych z produkcją, zdobieniem, gromadzeniem i udostępnianiem książek, z historią i rozwojem bibliotek.

Inicjatywę opracowania słownika „ludzi książki" podjął jeszcze w czasie okupacji niemieckiej doc. dr Adam Łysakowski, zatrudniony wówczas w Bibliotece Narodowej i Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. W zamyśle dyrektora A. Łysakowskiego miał to być słownik rejestrujący straty bibliotekarzy i innych osób związanych z książką i biblioteką w czasie drugiej wojny światowej. Prace, zapoczątkowane w zorganizowanym i kierowanym przez A. Łysakowskiego Państwowym Instytucie Książki, działającym w Łodzi od września 1946 r. do połowy listopada 1949 r., przeniesiono następnie do Biblioteki Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu, współpracując jednocześnie w tym zakresie z innymi bibliotekami uniwersyteckimi w Krakowie, Łodzi, Warszawie i Wrocławiu. Opublikowany w 1958 r. w Łodzi *Zeszyt próbny* (pod red. Ksawerego Świerkowskiego) był efektem skoordynowania prac poszczególnych ośrodków dzięki zabiegom dyr. Antoniego Knota. Redakcję słownika usytuowano w Bibliotece Uniwersyteckiej w Łodzi. Po rezygnacji K. Świerkowskiego, obowiązki redaktora naczelnego objęła w 1961 r. dr Irena Treichel, która doprowadziła do wydania przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe w roku następnym *Wykazu haseł proponowanych do opracowania* (wykaz zawierał ok. 3200 nazwisk). Dzięki zaangażowaniu całego środowiska bibliotekarzy polskich, wielu konsultantom i doradcom, a przede wszystkim autorom i redaktorom, udało się, przy wsparciu finansowym byłego Ministerstwa Oświaty i Szkolnictwa Wyższego oraz Komisji do Spraw Bibliotek

i Informacji Naukowej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, opublikować w 1972 r., mimo licznych trudności, słownik biograficzny „pracowników książki", pierwsze na świecie wydawnictwo o tak szerokim zakresie tematycznym, zasięgu chronologicznym i terytorialnym.

Przygotowany do druku *Słownik* objął nazwiska osób, działających na rzecz książki polskiej od czasów średniowiecza do lat 70. XX wieku w Polsce i poza jej historycznymi granicami. Na jego kartach znalazły miejsce sylwetki zasłużonych kopistów, iluminatorów rękopisów, drukarzy, księgarzy, wydawców, ilustratorów, grafików, introligatorów, właścicieli bibliotek, bibliofilów, kolekcjonerów i twórców ekslibrisów, bibliotekarzy, bibliologów, bibliografów, teoretyków książki. W 1986 r. *Słownik* doczekał się kontynuacji w postaci *Suplementu*, zawierającego ok. 550 biogramów opracowanych według niezmienionych zasad, uzupełnionych indeksem uwzględniającym hasła osobowe i rzeczowe do obydwu tomów słownika, co bardzo ułatwiło wykorzystanie zawartych w nich informacji. Publikację ponownie wydało PWN.

Po długiej przerwie, wywołanej śmiercią dr I. Treichel w 1987 r. oraz przejściem w tym samym roku H. Tadeusiewicz z funkcji kierownika Oddziału Prac Naukowych BUŁ na stanowisko kierownika Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ, prace nad suplementem podjął dr Jerzy Tynecki (bibliotekarz BUŁ); przerwano je ponownie po jego śmierci w styczniu 1992 r. Dzięki inicjatywie H. Tadeusiewicz w 1992 r. Redakcję *Słownika pracowników książki polskiej* [dalej: SPKP] przeniesiono do siedziby Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ. Odtąd dalsze działania, mające na celu wydanie drugiego suplementu, przebiegały bez zakłóceń. Ich rezultatem było ogłoszenie drukiem w 2000 r. *Suplementu II* do *Słownika pracowników książki polskiej*. Publikacja, zawierająca 392 biogramy i indeks, ukazała się w Wydawnictwie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w serii Nauka – Dydaktyka – Praktyka jako jej 39. tom pod redakcją H. Tadeusiewicz z udziałem B. Karkowskiego. Po śmierci dr. B. Karkowskiego w czerwcu 2004 r. na sekretarza Redakcji powołano dr Agatę Walczak-Niewiadomską, a do zespołu redakcyjnego włączono dr Magdalenę Rzadkowolską. Po 10 latach intensywnej pracy autorskiej i redakcyjnej, zespół (wsparty finansowo ministerialnym grantem) zakończył kolejny etap działalności, wydając w 2010 r. *Suplement III* pod redakcją H. Tadeusiewicz, obejmujący 404 biogramy pióra 198 autorów, uzupełniony własnym indeksem. Publikacja ukazała się jako 121. tom serii Nauka – Dydaktyka – Praktyka SBP.

Wraz z opublikowaniem trzeciego suplementu zakończyła 46-cioletnią (1964–2010) aktywność autorską, redaktorską i organizacyjną związaną z pracą w *Słowniku* prof. Hanna Tadeusiewicz. Kierownictwo Pracowni *Słownika pracowników książki polskiej* objęła dr Magdalena Rzadkowolska.

Dzięki środkom pozyskanym przez Pracownię z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki Redakcja rozpoczęła prace nad Suplementem IV SPKP, zapoczątkowując tym samym realizację grantu przyznanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na lata 2012–2016. W ciągu kilku lat zespół w składzie dr Magdalena Rzadkowolska (kierownik grantu), prof. Hanna Tadeusiewicz (wykonawca) i dr Agata Walczak-Niewiadomska (wykonawca) zebrał, opracował i przygotował do druku 496 biogramów autorstwa 140 osób, uzupełniając całość indeksem. Najnowsza część *Słownika pracowników książki polskiej* wydana została w lipcu 2016 r. wzorem poprzedniego Suplementu w Wydawnictwie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (seria Nauka – Dydaktyka – Praktyka SBP, tom 171.; pod red. Magdaleny Rzadkowolskiej). Zapowiadany od dłuższego czasu projekt opracowania materiałów tworzących Archiwum *Słownika* również doczekał się realizacji w postaci *Inwentarza* zamieszczonego na płycie CD dołączonej do *Suplementu IV*. Na zawartość pliku składają się tabele z informacjami na temat dokumentów przechowywanych w szafach Pracowni, wcześniej nieuporządkowanych. Jest to m.in. korespondencja redakcji kolejnych tomów z autorami biogramów, listy wymieniane między członkami redakcji zlokalizowanych w kilku miastach Polski w początkowych latach prac nad głównym tomem publikacji, sprawozdania z zebrań redakcji, umowy, instrukcje redakcyjne i inne materiały dotyczące metod pracy nad *Słownikiem*, rękopisy biogramów nadsyłanych przez autorów, ponadto teksty, które zostały niegdyś odrzucone z różnych powodów (znajdują się w teczkach pod nazwą „Selekcja"), ale mogą być jeszcze wykorzystane w kolejnym suplemencie.

W planach pozostaje projekt digitalizacji podstawowego tomu i jego pierwszego suplementu, ze względu na sygnalizowane wielokrotnie problemy z dostępem do ich zawartości w formie drukowanej.

Osadzenie *Słownika* w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej okazało się bardzo korzystne dla przyszłości tego wydawnictwa i dla KBIN, która stała się ośrodkiem biografistyki księgoznawczej, aktywizując pracowników naukowych i bibliotekarzy nie tylko z Łodzi, ale i z całej Polski. Biografie i działalność kilku tysięcy „pracowników książki polskiej" stanowią od wielu lat doskonałą pomoc materiałową dla badaczy dziejów książki i bibliotek w naszym kraju.

2.5. Olimpiada Bibliologiczna i Informatologiczna

W 2012 roku w KBIN pojawiła się interesująca inicjatywa: zorganizowanie ogólnopolskiej Olimpiady Bibliologicznej i Informatologicznej. Pomysł był przedmiotem ożywionych dyskusji i konsultacji, prowadzonych nie tylko w kręgu pracowników Katedry, ale także w środowisku nauczycieli i bibliotekarzy, po to, aby realizacja odpowiadała w pełni oczekiwaniom i potrzebom uczniów oraz nauczycieli w kontekście programu nauczania w szkołach średnich oraz wymogów współczesnego rynku pracy. W 2013 roku powołano Komitet Główny Olimpiady. Jego przewodniczącą została dr hab. prof. UŁ Mariola Antczak. Pierwsza edycja Olimpiady odbyła się w roku akad. 2013/2014, druga miała miejsce rok później, trzecia w roku akad. 2015/2016. Współorganizatorem konkursu było Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, a partnerem ds. promocji przedsięwzięcia została Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. prof. Tadeusza Kotarbińskiego w Łodzi.

Cele olimpiady zostały nakreślone w sposób następujący:

> *Zamysł organizacji Olimpiady jest jedną z form upamiętnienia życia oraz dorobku naukowego twórcy autonomicznych uniwersyteckich studiów bibliotekoznawczych, współtwórcy Uniwersytetu Łódzkiego prof. Jana Muszkowskiego*. (...) *Zasadniczym celem* (...) *jest popularyzacja wyżej wymienionych zagadnień, a także rozszerzenie zainteresowań uczestników Olimpiady o sprawy związane z książką i informacją. Należy do nich zaliczyć aspekty gromadzenia, udostępniania, jakościowej oceny informacji, prawa własności intelektualnej, dokumentowania pracy naukowej itp.*[27]

Bardziej szczegółowe zamierzenia objęły m.in. stworzenie uczniom warunków do prezentacji na szerszym forum wiedzy, nauczycielom umożliwienie przedstawienia swoich efektów pracy, promocję dyscyplin naukowych, kierunku i zawodów związanych z bibliotekoznawstwem i informacją naukową, a w efekcie pozyskanie przyszłych studentów.

[27] Olimpiada Bibliologiczna i Informatologiczna. O Olimpiadzie [data dostępu: 05.10.2016]. – Tryb dostępu: http://www.olimpiadabii.uni.lodz.pl/index.php/o-olimpiadzie

Olimpiada adresowana jest do uczniów, nauczycieli i bibliotekarzy szkół ponadgimnazjalnych oraz ostatnich klas szkół gimnazjalnych. W *Regulaminie* określono zarówno zasady udziału w Olimpiadzie, jak i poszczególne jej etapy, program, omówiono również uprawnienia, jakie zyskują laureaci oraz nagrody, które otrzymują[28].

Każda kolejna edycja cieszy się coraz większym zainteresowaniem uczniów, a logo Olimpiady stało się już rozpoznawalne także w środowisku.

[28] Zob. http://www.olimpiadabii.uni.lodz.pl/index.php/regulamin

2.6. Studenckie Koło Naukowe Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego

Interesującym przejawem działalności naukowej Katedry jest Koło Naukowe Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego, które kontynuuje tradycje założonego w 1953 roku Koła, zrzeszającego młodych pasjonatów i miłośników słowa pisanego, tych, którzy interesują się książką, biblioteką i nowoczesnymi technologiami informacyjnymi. W latach 1999–2008 opiekunem grupy był dr Jacek Ladorucki, od 2009 roku funkcję tę pełni dr Zbigniew Gruszka. Jednym z głównych celów w działalności Koła jest *pogłębianie wiedzy z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliologii i informacji naukowej, podejmowanie prób badawczych i popularyzowanie wiedzy, oraz integrowanie studentów kierunku* (...), *udział w konferencjach i wyjazdach naukowych i związana z tym aktywność członków Koła oraz wydawanie czasopisma*[29]. Swoje zainteresowania naukowe członkowie Koła realizują między innymi poprzez organizację konferencji i warsztatów (2007, *Biblioteka: obiekt-idea. Wczoraj, dziś, jutro*; 2008, *Zawód: bibliotekarz. Wizje, strategie, koncepcje*; 2009, *Profesjonalna biblioteka: wokół zagadnień obsługi użytkowników*; 2012, *Biblioteka jako przedmiot badań naukowych*), wyjazdy naukowe (m.in. do Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie, Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu). Członkowie Koła w latach 2006–2015 wzięli ponadto czynny udział w 5 konferencjach, organizowanych w różnych ośrodkach naukowych w kraju.

Warto wspomnieć także o wydawanym w ramach działalności Koła czasopiśmie, „Nieczytelna Sygnatura. Niezgulnik Studencki. Pismo Koła Naukowego Bibliotekoznawców", które ukazuje się od 2005 roku. Jak dotąd wydano 26 drukowanych numerów pisma (następne ukazują się w formie elektronicznej pod adresem: http://www.nieczytelna-sygnatura.blogspot.com), redagowanego przez, być może, przyszłych dziennikarzy. Wydania archiwalne dostępne są na stronie: http://nieczytelna-sygnatura.blogspot.co.uk/2014/12/czytnik-e-bookow-pedagogicznej_27.html.

[29] Katedra Informatologii i Bibliologii Uniwersytetu Łódzkiego. Koło Naukowe Bibliotekoznawców Uniwersytetu Łódzkiego [data dostępu: 05.10.2016]. – Tryb dostępu: http://www.kbin.uni.lodz.pl/kbin/index.php/o-katedrze/struktura-organizacyjna/naukowe

2.7. Działalność dydaktyczna Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ

Odkąd w 1945 roku w nowo powstałym Uniwersytecie Łódzkim dzięki staraniom prof. Jana Muszkowskiego uruchomiono pierwsze w Polsce wyższe studia bibliotekoznawcze, Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej była ważnym ośrodkiem kształcenia dla rzeszy bibliotekarzy, księgarzy, wydawców, specjalistów informacji naukowej, jak również teoretyków bibliologii i informatologii. Na przestrzeni lat wielokrotnie zmieniano programy studiów zgodnie z wymaganiami ustawodawców oraz pracodawców, dostosowując treści nauczania do transformacji zachodzących w reprezentowanych dyscyplinach nauki, a co za tym idzie, potrzeb studentów[30]. Do 2005 r. KBIN oferowała różne formy kształcenia na poziomie licencjackim, magisterskim i podyplomowym.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 lipca 2005 roku *Prawo o szkolnictwie wyższym* oraz rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 roku w sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia, studia licencjackie i magisterskie realizowane w KBIN dostosowano do odgórnie wytyczonych standardów nauczania. Jednym z najważniejszych przyjętych ówcześnie działań było przejście od roku 2005/2006 na Europejski System Transferu Punktów Kredytowych (ECTS) oraz system boloński kształcenia wyższego. W czerwcu 2006 roku Senat UŁ zatwierdził przygotowany przez Katedrę program trzyletnich studiów I stopnia (licencjackich) na kierunku *Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo*, które zostały urucho-

[30] Więcej informacji zob. m.in. J. Muszkowski, *Pierwszy etap wyższych studiów bibliotekarskich UŁ (1945/46 – 1951/52)*, „Bibliotekarz" 1953, nr 1, s. 10–11; H. Więckowska, *Pierwsza w Polsce Katedra Bibliotekoznawstwa*, „Przegląd Biblioteczny" 1969, z. 2–3, s. 113–134; A. Walczak-Niewiadomska, G. Czapnik, *Realizacja programu z zakresu informacji naukowej w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego*, [w:] Historia i współczesność w badaniach bibliologicznych, praca zbiorowa pod red. J. Koniecznej, Łódź 2007, s. 179–183; U. Kowalewska, L. Mikołajuk, *Programy kształcenia Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1945 –2011*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" 2013, nr 17, s. 203–215.

mione w roku akad. 2007/2008. Nabór na studia magisterskie II stopnia po raz pierwszy nastąpił w roku akad. 2010/2011.

Po ukończeniu studiów I stopnia absolwenci otrzymywali tytuł licencjata w zakresie informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, a po uzyskaniu zaliczeń w zakresie specjalizacji pedagogicznej zyskiwali uprawnienia zawodowe nauczyciela-bibliotekarza. Program nauczania na poziomie licencjatu objął przedmioty ogólnokształcące (takie jak komunikacja społeczna i medialna, systemy komunikowania w nauce, historia kultury, metody zarządzania, czytelnictwo, literaturę polską i powszechną, filozofię) oraz lektoraty z języków obcych. Wśród przedmiotów kierunkowych znalazły się m.in.: historia książki i bibliotek, nauka o książce, opracowanie dokumentów, nauka o informacji oraz nowoczesne systemy informacyjne. Natomiast studia magisterskie na kierunku *Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo* kładły nacisk na integrację teorii i praktyki; studenci otrzymywali poszerzoną wiedzę z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, znajomość metod badawczych umożliwiających samodzielne prowadzenie prac naukowych (przykładowe przedmioty objęły zagadnienia zarządzania, marketingu, prawa i etyki w działalności informacyjnej i bibliotecznej).

Zmiany w treściach kształcenia wymusiła znowelizowana w 2011 roku Ustawa *Prawo o szkolnictwie wyższym*[31] oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze, zwłaszcza dotyczące wprowadzania Krajowej Ramy Kwalifikacji. W celu przygotowania absolwentów do podjęcia pracy w ośrodkach edukacji i kultury różnego typu zapewniono specjalizacje i bloki przedmiotów fakultatywnych na każdym ze stopni nauczania. Na studiach licencjackich studenci mieli możliwość wyboru specjalizacji *Dydaktyka w bibliotece szkolnej i pedagogicznej*, po ukończeniu której mogli podjąć pracę na stanowisku nauczyciela-bibliotekarza, natomiast na studiach magisterskich studenci obowiązkowo wybierali przynajmniej jedną z trzech proponowanych specjalizacji: Biblioteki publiczne, Biblioteki naukowe i Broker informacji[32].

Dużym powodzeniem cieszyły się studia podyplomowe dla absolwentów studiów nie bibliotekoznawczych (dwusemestralne, 250 godzin, prowadzone w latach 2011/2012–2013/2014). Ponadto, dwukrotnie, w latach 2006/2007–2007/2008 oraz 2011/2012–2012/2013, Katedra uzyskała zgodę na prowadzenie

[31] Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 84, poz. 455.

[32] J. Konieczna, *Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej – historia i współczesność*, „Forum Bibliotek Medycznych" 2013, nr 6/2 (12), s. 160–177.

trzysemestralnych *Studiów podyplomowych dla nauczycieli w zakresie drugiego przedmiotu – informacji naukowej i bibliotekoznawstwa oraz posługiwania się nowymi technologiami ICT i językiem obcym*. Te finansowane z funduszy europejskich studia umożliwiły nauczycielom przedmiotowym zdobycie wykształcenia nauczyciela-bibliotekarza. Obydwie edycje ukończyło ponad 100 osób.

Od roku akad. 2013/2014, ze względu na brak zainteresowania, KBIN nie prowadzi studiów I i II stopnia niestacjonarnych na kierunku *Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo*.

W roku akad. 2015/2016 uruchomiono nowy kierunek studiów *Informacja w środowisku cyfrowym*, będący odpowiedzią na zapotrzebowanie ze strony pracodawców na specjalistów w zakresie publikowania sieciowego, obsługi instytucji i firm z sektora informacyjnego prowadzących działalność wirtualną (internetowe księgarnie, wydawnictwa, biblioteki cyfrowe, repozytoria), a także na pracowników kompetentnych w zakresie tworzenia baz danych i zarządzania treścią elektroniczną. To studia I stopnia (licencjackie), a jego absolwenci przygotowywani są do rozpoczęcia kariery zawodowej w różnych typach instytucji i organizacji funkcjonujących w środowisku cyfrowym lub z wykorzystaniem elektronicznych form i źródeł informacji. W ramach kierunku student uzyskuje profesjonalną wiedzę i kompetencje w zakresie jednego z dwóch bloków przedmiotów specjalistycznych: *Wirtualne instytucje książki* oraz *Zarządzanie informacją*. Wśród zajęć prowadzonych na kierunku są: Archiwa i repozytoria cyfrowe, Digitalizacja zasobów kultury, Edytorstwo publikacji cyfrowych, Ekonomika informacji, Metody przetwarzania informacji, Projektowanie informacji w środowisku sieciowym, Wstęp do mediologii, Wyszukiwanie i ocena jakości informacji elektronicznej, Zarządzanie informacją w mediach, Zarządzanie wizerunkiem w Internecie.

Do rozwoju poziomu usług dydaktycznych w znacznej mierze przyczyniło się ulokowanie Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w nowoczesnym budynku powstałym na potrzeby Wydziału Filologicznego UŁ. Jak wspomniano wcześniej, gmach, mieszczący wszystkie jednostki i kierunki Wydziału, został oddany do użytku w 2014 roku. Aule, sale dydaktyczne, jak również pracownie komputerowe i multimedialne, dzięki profesjonalnemu wyposażeniu doskonale wspierają proces kształcenia studentów, stanowią też idealne zaplecze dla organizacji wszelkich katedralnych wydarzeń (konferencji, seminariów, warsztatów).

W kształceniu nowych kadr sektora bibliotekarskiego i informacyjnego niezmiennie pomagają pracownicy współpracującej z Katedrą od wielu lat

Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego i Biblioteki Głównej Politechniki Łódzkiej. Dzięki temu studenci mają dostęp do aktualnie wykorzystywanej technologii w bibliotekach naukowych. W trosce o poszerzanie wachlarza kwalifikacji i umiejętności oferowano też studentom zajęcia prowadzone przez profesorów i doktorów innych Instytutów oraz Wydziałów Uniwersytetu Łódzkiego. Słuchacze mogą uczestniczyć m.in. w następujących wykładach i konwersatoriach: Emisja głosu, Praca redaktora wydawniczego, Typografia, Wprowadzenie do statystyki.

2.8. Współpraca z zagranicą

Pracownicy Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, korzystając z wielu form rozwijania współpracy, pozyskiwali w latach 2006–2015 kontakty w europejskich instytucjach naukowych. Dzięki programom mobilności studentów i pracowników ERASMUS i ERASMUS+ w ubiegłych latach nawiązano współpracę z:

- Oslo and Akershus University College of Applied Sciences (Norwegia),
- Silesian University w Opawie (Czechy),
- University of Zagreb (Chorwacja),
- University of Zadar (Chorwacja),
- University of Latvia w Rydze (Łotwa),
- Universitat de Barcelona (Hiszpania).

Współpracę prowadzono także w zakresie prac nad numerami czasopisma „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Librorum" z członkami Rady Naukowej – pracownikami Wyższej Szkoły Nauk Stosowanych Oslo i Akershus, Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, Uniwersytetu w Aarhus oraz Narodowego Uniwersytetu Przykarpackiego im. Wasyla Stefanyka we Lwowie.

Dobrą okazją do nawiązywania kontaktów międzynarodowych było też aktywne uczestnictwo pracowników i doktorantów w międzynarodowych konferencjach organizowanych poza granicami Polski, m.in. w Austrii, Czechach, Finlandii, Rumunii i Ukrainie.

W 2014 r. studenci bibliotekoznawstwa mieli okazję wysłuchać wykładu wygłoszonego przez Suzanne Miller (Resource Officer, Sekcja Public Affairs Ambasady USA w Polsce) na temat: *Kultura książki w USA*, uczestniczyli również w zajęciach poprowadzonych przez dwóch wykładowców z norweskiej uczelni partnerskiej (Oslo and Akershus University College of Applied Sciences, Department of Archivistics, Library and Information Science) w ramach ERASMUS+.

Na przestrzeni ostatnich lat przemianie ulegała też struktura strony internetowej Katedry w dążeniu do opracowania angielskiej wersji językowej, zwłaszcza w części prezentującej ofertę dydaktyczną. Jest to szczególnie ważne dla pracowników i studentów uczelni współpracujących w ramach programu ERASMUS+, a także dla optymalnego przepływu informacji pomiędzy potencjalnymi partnerami.